

Biserica poleită în aur !!! Cea mai veche biserică ortodoxă din Hunedoara, la fel de veche ca și Castelul Corvinilor. Cum au contribuit sârbii, grecii și românii la ridicarea Bisericii “Sfântul Nicolae”

Vineri, 09 Noiembrie 2018

Biserica Sfântul Nicolae din Hunedoara a fost ridicată în urmă cu aproape cinci secole, potrivit istoricilor, și este cel mai vechi lăcaș ortodox din municipiul Hunedoara.

Se află în apropierea Castelului Corvinilor, iar atestarea ei documentară este legată de un hrisov al regelui Matia Corvin al Ungariei, fiul lui Ioan de Hunedoara, prin care le era permis locuitorilor ortodocși ai Hunedoarei, sârbi și români, să construiască o biserică. În acea vreme, în Hunedoara locuiau sârbi, veniți din Banat.

„Deși în prezent nu mai există sârbi în Hunedoara, totuși e ușor de admis prezența lor în vremea lui Matei, când imigrări însemnate din Banatul învecinat nu sunt semnalate pentru secolul XV, unde refugiați de urgia turcească sunt colonizați în diferite locuri, primind teritorii și permisiunea de a ridica biserici și chiar mănăstiri”, scrie Virgil Vătășianu, în volumul „Vechi Biserici românești de piatră din

județul Hunedoara”, publicat în 1930, de Editura Cartea Românească.

Potrivit istoricului de artă Virgil Vătășianu, documentul din 5 iulie 1548, păstrat în arhiva bisericii, arăta că regele permitea „sârbilor și valahilor care locuiau în Hunedoara să construiască o nouă biserică pe locul celei vechi”, dovedind astfel că în locul respectiv se afla în trecut un alt așezământ religios. „În afara hrisovului lui Matei Corvinul, avem și alte dovezi neîndoioase că în Hunedoara a trebuit să existe încă mult înainte o biserică românească: anume actul de numire al preotului Petru, datat din 1507, aflător în arhiva bisericii din Hunedoara, precum și actele de instituire de preoți, datate din 1506, 1526 și 1540”, informa Virgil Vătășianu.

Grecii ar fi ajutat la refacerea ei

Istoricul Nicolae Iorga data biserica, în starea ei actuală, ca fiind zidită între anii 1634 și 1654, potrivit unei inscripții descoperită deasupra ușii navei, și consideră că ridicarea ei ar fi fost atribuită comercianților greci.

„Biserica are o însemnătate deosebită și trebuie să se numere printre cele mai vechi monumente de artă românească în Ardeal. Negustorii companiei grecești, cuprinzând și români, au înălțat-o la 1634, cum spune inscripția care s-a păstrat încă, pomenind și numele celor doi protopopi de atunci. Candelarele de argint de la iconostas sunt tot din acea vreme și una a fost dăruită de un sluger de la Munteni. Aceeași zugrăvi au împodobit și catapiteazma și toată biserica. Chipurile șterse ale sfinților s-au stricat și mai rău după nenorocita idee de a le tămâji, după un sistem special, cu ulei. Turnul cel puternic de la intrare e adăus de curând, ca și pridvorul. Erau odată numai naos și pronaos, despărțite prin stâlpi care sprijină un turnuleț scrijelat, acoperit cu veche țiglă înnegrită. Clădirea e așa bine făcută, încât ea poate să mai țină multă vreme fără să se atingă temeiurile ei”, relatează Nicolae Iorga, în volumul „Neamul Românesc și Țara Ungurească”, publicat în 1906.

Potrivit istoricului, înainte de a zidirea așezământului de piatră, pe același loc din apropierea Castelului Corvinilor exista o biserică din lemn, întemeiată grație lui Matia Corvin. „Folosința acelei biserici, după cum spune tradiția, ar fi fost interzisă de principele Rakoczi I, care nu putea suferi plângerile și bocetele femeilor române, cu ocazia înmormântărilor”, afirma istoricul de artă Virgil Vătășianu. Această legendă se sprijinește pe o tradiție extrem de vagă, nefiind atestată prin documente. În prezent biserica Sfântul Nicolae este revendicată atât de greco-catolici, cât și de ortodocși.

(SURSA : ZIARUL Hunedoreanului www.zhd.ro)